

Koordinasyon Hey'etinin Yeni Kararları

**Makineli Deniz nakil vasıtaları
Münakalât Vekâleti emrinde**

DENİZ NAKLİYATI

**Vekâlette kurulan Komisyon
tarafından idare edilecek**

Ankara, 5 (İkdam muhabirinden) — Milli Koruma Kanununun hükümete verdiği salâhiyetlere istinaden hazırlanmış olan iki Koordinasyon Heyeti kararı negredilmek üzeredir.

Bu kararlardan biri deniz nakil vasıtalarının idare etmektedir. Malûm olduğu ve hile evvelce hükümet Milli Koruma Kanununun ver-

diği salâhiyetlere istinaden kömür nakliyatında azamî navlunları tesbit etmiş ve gemilerimizin harice seferlerini müsaadeye tâbi tutmuştu.

Bu defa alınan karar, deniz nakil vasıtalarının ücret ve seyriselerini daha geniş ve şamil bir şekilde tesbit ve tanzim etmektedir. Karara gö-

(Devamı 4 üncü sayfada)

**HİTLERİN
mesajın-
da neler
varmış?**

**Türkiyenin bi-
taraf kalması
isteniyormuş**

**İngiliz matbuatının
ileri sürdüğü fikirler**

Londra 5 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Berlinde nesredilen yeni resmi bir notada Yunanistanın İngiltere tarafın-

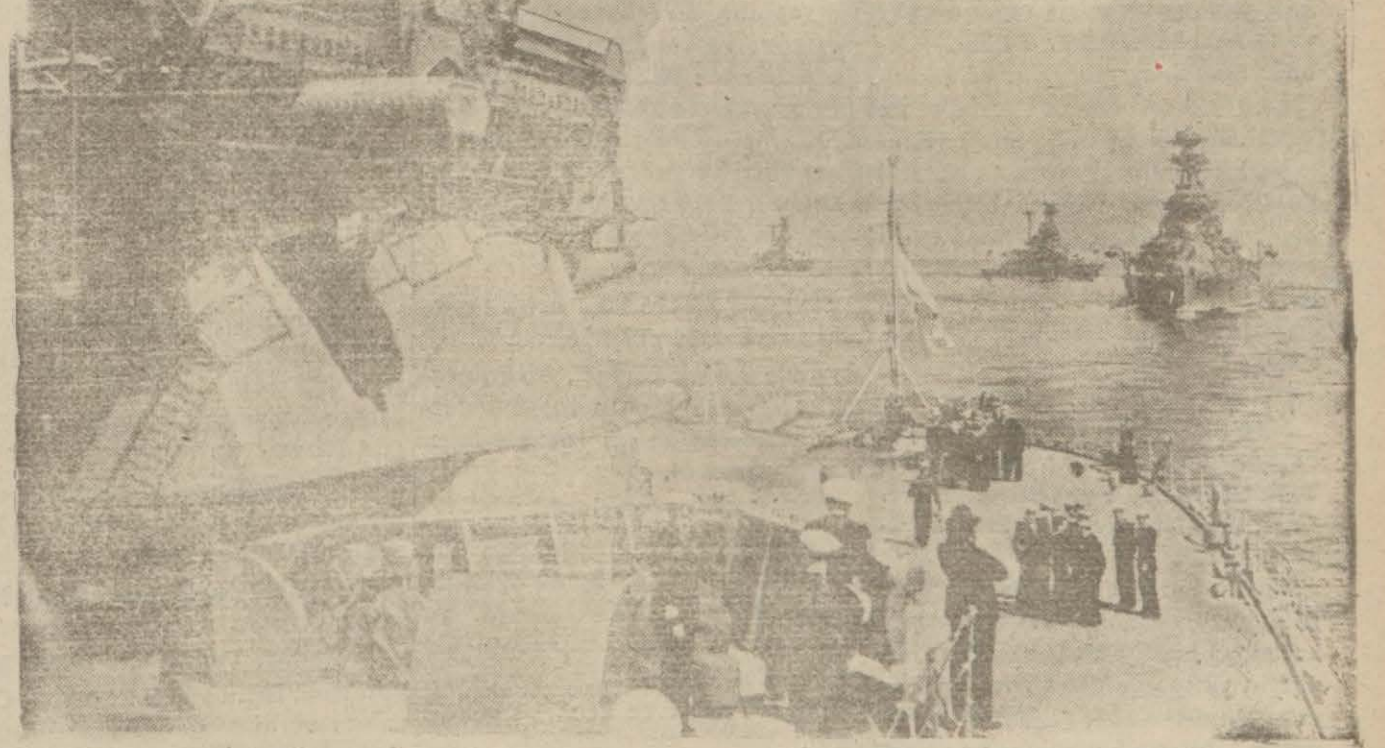
dan bir konak yeri olarak kullanılmamasından Almanyanın memnun olduğunu bildirilmektedir. Hitlerin, İnönüye gönderdiği mesajda gelince, emniyet vermeyi istihdam eden bu mesaj o kadar safdillanmış ki Türk diplomasisi onu, bir mukavemet kova-

lisyonuna mâni olmak ve cenuba karşı yapacakları bu tecavüzde asgari mah-

turla azamî istihdam temin etmek hususundaki Alman arzusunun yeni bir delili olmaktan başka bir suretle tes-

bir edemez. Türk mahfelleri, Ankara tarafından tesbit edilen siyasetin Eden ve general

(Devamı 4 üncü sayfada)

İNGİLİZ DONANMASINA MENSUP BİR FİLO SEYİR HALİNDE

Sovyetlerin takbihi

**BERLINDE
soğukluk
tevlit etti**

BALKANLARDA

**Alman siyaseti
hiç bir tahdide
tabi olamaz mı?**

Berlin, 5 (A.A.) — Bir hususi muhabir bildiriyor:

Sovyetler Birliği Hariciye Halk Komiser Muavininin beyanatı, Berlinde bir soğukluk tevlit etmiş ve yabancı gazeteciler üzerinde derin bir tesir husule ettirmiştir.

Resmî Alman mahfelleri, doğrudan doğruya bu beyanat hakkında müteale beyan etmemekte fakat yalnız şu ciheti kayı ile iltifa eylemektedir: Balkanlarda Alman siyaseti iki prensipten mühtemir ve bu prensipler, cenubu şarkıde yeni nizam ve İngiltereye karşı harbin verangi meccuriyetlerdir.

Sovyetler Birliği bu sebepleri anlayamaz ve kendi fikrini bildirmekte serbesttir. Alman siyaseti hiçbir tahdide tâbi olamaz.

SOVYET - İNGİLİZ YAKINLIĞI MI?

Londra 5 (A.A.) — İngiliz matbuatının nesriyatı, Balkanlarda nihai patlağın yaklaşmakta olduğu intibahı vermektedir. Ancak, Alman hareketinin tefferatını he-

nüz farketmek mümkün değildir. Şimdilik gazeteler Almanyanın «diplomatik» hazırlıkları hakkın-da faraziyelerle bulunuyorlar. Türkiyeyle olan itimad tam olarak kalmaktadır. Ve Hitlerin Türkiye'yi uyutmak için tevessül ettiği tarzı hareket, lâzık olduğundan fazla bir ehemmiyet atfedilmek zedilmektedir. Maamafih Türk kabinesinin yaptığı toplantı, İngiltere ile Bulgaristan arasındaki mü-nasebetlerin kesilmesi ve Almanların kendi harp işlerine karışma-ması için Rusyaya yaptıkları ihtar

(Devamı 4 üncü sayfada)

Viyana mülâkâtı

**Göring Anto-
neskoile görüştü**

**Mülâkatta askerî mese-
leler mevzu bahis oldu**

Viyana 5 (A.A.) — (D. N. B.) Mareşal Göring bugün saat 11 de Viyanaya gelmiş ve doğrudan Alpey tayyare meydanına giderek saat 11/20 de tayyare ile Bükreştan gelen Romanya başveki-li general Antoneskoyu karşılamıştır.

Öğleyin mareşal Göringle general Antonesko arasında Belveder salosun-da bir konferans akdedilmiştir. Mülâkatin mevzuu bilhassa askerî mahiyette olmuştur.

Rumen başvekil, bu akşam tayyare ile Viyanadan hareket etmiştir.

Lofeten adalarındaki

**Alman
Tesisatı
Tahrip
Edildi**

**İngiliz donanma-
sına yeni gemiler
iltihak ediyor**

Londra 5 (A.A.) — Amirallik daire-si, bu sabah aşağıdaki tebliği nesret-miştir:

Dün sabah, Norveç açıklarında Lo-foten adalarındaki Alman tesisatına karşı muvafıkiyetli bir hücum yapılmıştır. Bu hususta diğer tefasîlat alınırlı olmaz derhal negredilecektir.

İNGİLİZLERİN YENİ HARP GEMİLERİ

Londra 5 (A.A.) — Esasen dünya-nın en kuvvetli donanması olan İngi-liz açık deniz filosuna iltihak eden kuvvetler hakkında bugün ifşaatta bulun-muştur. «Beşinci Kral George», «anı-fından 5 zirhlî ile «Illustrius» tipinde 4 tayyare gemisi ve «Fiji» sınıfından 5 kruvazörle «Dido» sınıfından 10 kruvazör bu sene sonundan evvel donan-maya iltihak ederek İngiliz harp filo-sunun kuvvetini 19 zirhlî, 8 tayyare gemisi ve 75 kruvazöre çıkaracaktır. Bun-lardan başka İngiltere «Lions» sınıfın-dan da 4 zirhlî inşa etmektedir. Bu ge-

(Devamı 4 üncü sayfada)

**Ankara Diyanet
işleri reisi dün
akşam vefat etti**

Ankara, 5 (A.A.) — Diyanet işleri reisi Rifat Börekçi, bu akşam saat 19,10 da bir hastalık neticesi olarak vefat etmiştir.

Reisicumhur İsmet İnönü merhumun vefatını öğrenince Başyaverleri Celâl Üner'i göndererek ailesine taziyetlerini bildirmişlerdir.

Arnavutlukta

**Yunanlılar 5
Subay, 160 er
daha esir etti**

İngiliz tayyareleri

**9 İtalyan tayyaresi
düşürdü, harp ge-
milerine hücum etti**

Atina, 5 (A.A.) — Yunan tebliği: Mesud netice veren merkez min-takasındaki mahalli hareket sonun-da kitaatımız bir tank tahrip etmişler ve iki tankı da igtinam et-

(Devamı 4 üncü sayfada)

**Atina'daki
Müzakereler
Nihayetlendi**

**Yunanlılar Sefirimizi
hararetle alkışladı**

Atina, 5 (A.A.) — İngiliz harici-ye nazırı Eden ile İmparatorluk Ge-nel kurmay başkanı General Dill'in Yunan Başvekilî ile yaptıkları konuşmalar bitmiştir.

Reuter ajansı muhabirinin öğren-digine göre konuşmalar çok mem-nuniyet verici olmuştur.

Atina, 5 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Eden'i selâmlamak için kanunu esasî meydanında toplanmış bulunan halk, Grand - Bretagne oteline gitmekte olan Türkiye büyük elçisi-ni hararetili surette alkışlamıştır. Türkiye büyük elçisi, otele İngil-tere hariciye nazırı ile uzun ve sa-mimi bir görüşme bulunmuştur.

**Almanya Yuna-
nistana taarruza
hazırlanıyor**

Yarı resmî Alman kaynaklarından verilen haberler, siyasi tazyikin başlamak üzere olduğunu gösteren âlâmetlerdir. Alman ordusu, Bulgaristana yerleştikten sonra, siyasi taarruz, arkasından da askeri taarruz başla-yacaktır.

Yazan: Abidin DAVER

Bulgaristana giren Alman ordusunun ne yapacağı, hâlâ nikbin bir şekilde tetkik ve münakaşa edenler var. Bunlar, Alman politikasına harpte değil, sulh zamanında bile, Alman genelturmayının hâkim olduğunu bilmiyenler veya unutan-lardır. Alman genelturmaya ise, en büyük taarruz fikri ve ruhu ile yetiştirilmiştir. Bu itibarla Bulgaristana giren Alman ordusu, buraya, bir İngiliz hareketini önlemek gibi tedafî bir maksatla gelmiş olsa, dahi yine taarruz edecektir. «En iyi müdafaa, taarruzdur» prensi-pi, Alman orduları başkumandanlığının, Alman genelturmaya-nın ve Alman siyasetinin yalnız inammakla kalmadığı, hattâ tapmış bir kaideidir.

Bütün sefleri, böyle sonsuz bir taarruz fikriyle meşbu olan bir devlet, Bulgaristana yerleşir yerleşmez, taarruza geçecektir. Mesela, taarruz istikametlerini tayin etmektedir. Almanlar için, Balkan-larda üç taarruz istikameti vardır:

- 1 — Yunanistan,
- 2 — Yugoslavya,
- 3 — Türkiye.

Hitler, hasanlarını birer birer vurmak yolunu tutmuştur. Eger, Balkanlardaki bu üç devlet, Danimarka ve Norveç gibi, askerlik bakımından nâmevut olsalardı, yahut, Balkanlar, Holanda, Belçika ve Fransa gibi Almanyanın kapı komşusu bir yer olsaydı Almanlar, geçen sene Nisan ve Mayısında Balkanlar gibi bu baharda da, üç Balkan devletine birden taarruza kalkışsalarlardı. Fakat, taarruz hedefi olan Balkan milletlerinin orduları çetindir. Ayrıca, İngiltere de, bunlara yardım edebilir. Aynı zamanda, Balkanlar Almanyadan hayli uzaktadır. Bunları ayrı ayrı ve birer birer vurmakla, bir fayda daha vardır ki o da herbirini böklerden tecrit suretile zayıflatarak harpsiz yenmek ihtimalinin mevcut bulunmasıdır.

Almanyanın ilk hedefi, fevkalâde bir sürpriz yapmak istemiyor-se, Yunanistandır. Yunanistanı vurmaya kalkışmak askerliğine avara tatbik edilen «zayıftan kuvvetliye» prensipine de uygundur. bugünkü vaziyette üç devletin en zayıfı Arnavutlukta 450,000 İtal-

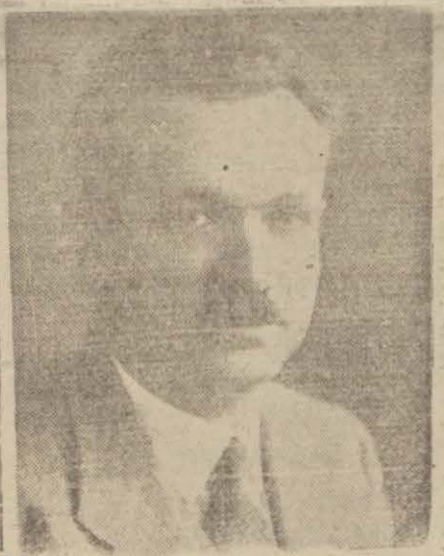
(Devamı 4 üncü sayfada)

Bulgaristanda

**Almanlarla
halk arasında
çarpışma oldu**

**HARİCİYE NAZIRI
POPOF ÇEKİLİYOR**

**Bazı yerlerde
karışıklık çıktı**

Bulgar Hariciye Nazırı Popof

Berlin 5 (A.A.) — Resmi tebliği: Alman kitalarının Bulgaristandaki hareketi sistematik bir tarzda cereyan etmektedir.

İŞGAL NASIL YAPILIYOR?

Belgrad 5 (A.A.) — Alman kitala-ri tren, kamyon, otobüs, ve tayyarelerle dalga halinde Bulgaristana girerek Yunan hududuna doğru ilerlemekte berdevamdır. Cenuba giden başlıca üç Bulgar yolunun kilometrelerce tulda Bulgar yolunun öte kıyısında bil-makinelî makeme ile örtülü olduğu bil-dirilmektedir. Yunan ön az beşi hazır bulunan 17 fırkadan en az beşi şimdi Bulgaristana girmiş bulunmak-tadır. Junker 52 tayyareleri mütema-

(Devamı 4 üncü sayfada)

**Yugoslavya da
28 SINIF
İHTİYAT
ŞUBELERE
ÇAĞIRILDI**

**Bir çok ihtiyat
silâh altında**

Belgrad 5 (A.A.) — Havas: Se-ferberlik halinde herkesin ken-disine tayin edilen yerî bilmesi için, 1891 den 1919 a kadar doğum-biri ihtiyat sınıfları bugünden itibaren şubelerine müracaat etmeye davet edilmişlerdir. Keyfiyet Bel-gradda duyar ilânlarla halka bil-dirilmiştir. Bu bir seferberlik ted-biri değildir. Maamafih memleketin her tarafında bir çok ihtiyat-ların kısa bir taltim görmek için silâh altına alındıkları doğrudur.

İngiliz Elçisi

**Bulgar Başveki-
line dün sabah
bir nota verdi**

**YUGOSLAVYA-
DA Kİ İNGİLİZLER**

**Türkiye'ye
gelecekler**

Londra, 5 (A.A.) — İngiltere ile Bulgaristan arasında diplomatik münasebetlerin kesildiği Londra'da resmen bildirilmiştir. Şimdiye kadar öğrenildiğine göre İngiliz elçisi Randell henüz Sofya'ya terketmemiştir.

İNGİLİZ SEFİRİNİN VERDİĞİ
NOTA

Belgrad, 5 (A.A.) — Politika gazetesinin Sofya muhabirine göre İngilterenin Sofya elçisi Randell bu sabah Bulgar Başvekilî Filof'a verdiği notada İngiliz - Bulgar siyasi münasebetlerinin kesilişini şu iki noktaya istinat ettirmektedir.

- 1 — Bulgaristan üçlü pakta iltihak etmiştir.
- 2 — İngiliz elçiliği memurların-dan Grinoviç İstanbul'a giderken Bulgar topraklarından kaçırılmış-tır.

YUGOSLAVYAYI TERKE
HAZIRLANIYORLAR

Belgrad, 5 (A.A.) — (Havas). Belgrad'daki İngiliz elçiliği ve konsolosluğu memurlarının aileleri ve kadın müstahdemlerden bir kısmı Yugoslavyadan harekete ha-zırlanıyorlar.

İngilterenin Yugoslavya elçisi Eden'le görüşmek üzere gittiği Atina'dan dün Belgrad'a dönmüştür. Belgrad'daki İngiliz konsolosluğu bütün İngiliz tebaalarına gönderdiği bir tamimde, müstacel işler dolayısıyla Yugoslavyada kalmaları mutlak surette zarurî olmyanların Yugoslavyadan ayrılmalarnı tavsiye etmiştir.

Bulgaristan - Yunanistan hududunu gösterir harita

Mevlevilik Nedir?

Celâleddini Rûmî Kimdir?

Yazan: ZIYA ŞAKİR

- 15 -

(Sema) edelim... (Şems)perest olanların - yani, (Hazreti Şems) sevenlerin - âdeti, ve ibadeti böyle olur.

Mevlevî (muhibbani), (Cenâbı Mevlânâ)nın bu zarif ve hissi kıt asını, (Hazreti Şems) ile aralarında cereyan eden sohbet.. ve bu sohbetin, (Cenâbı Mevlânâ)nın kalbinde uyandırdığı (ilâhî aşk) ve muhabbete atfediyorlar... (Cenâbı Mevlânâ) gibi ilim ve faziletin en yüksek kemâl mertebesine vâsıl olan bir zatın (Şems)i (Kublegâh) edebilmesi için, (Hazreti Şems)in maddî (hüsnü cemal)inden başka, onda diğer bazı evsaf ve meziyetler de bulması lâzım gelir ki, o da olsa olsa, (Hazreti Şems)in manevî feyiz ve kuvvetidir.

Altı ay devam eden bu halvet hayatı, (Cenâbı Mevlânâ)nın esbabı, müridanı ve talebeleri arasında muhtelif dedikodulara sebebiyet verdi.

Bunlardan (kemâl) mertebesine yaklaşmış ve (hakikat)in esrarını anlamış olanlar; bu iki (insanı kâmil)in ihtiyar ettikleri inziva hayatında yüksek bir (hikmet) görüyorlar.. büyük bir sükûn ve sükût ile, bunun feyizli neticesini bekliyorlardı.

Fakat, her şeyi gördüğü gibi gören ve zâhire hükmedenler de, (Cenâbı Mevlânâ)nın aylarca süren hasretine dayanamıyorlar;

— Onun didarı, bizim ruhumuzun gıdası idi. Şimdi, ondan mahrum kaldık. Bu fıraka tahammül edemiyoruz. Feyiz aldığımız derslere de devam edilemiyor. Bunun sonu ne olacak?

Diye derin derin düşünüyordular. Bunlardan daha basit düşünen bir zümre daha vardı ki bunlar, vaziyeti kendi dar zaviyelerinden görüyorlar:

— (Mevlânâ)mıza ne oldu? Dersi, devri baktı. Ne olduğu bilinmeyen bir Acem dervîşi ile bir höreye kapandı... Biz sevgili üstadımızdan ayrılan bu adamı, buradan nasıl defedelim.

Diye, söyleniyordular.

Artık, fîne ve fesat kazanları kaynamaya başlamıştı. Bu basit düşünceli zümre, kendilerini (aşk ve sevgi Mevlânâ)dan ayrıran (Hazreti Şems) e karşı gittikçe derinleşen bir kin besliyorlar.. onu, (Cenâbı Mevlânâ)nın huzurundan uzaklaştırabilmek için çareler düşünüyorlar.. hattâ, kendisini gördükleri zaman, istihza, hakaret ve tezyiftin bile çekimiyordular.

Vaziyet, fenalaşıyordu. Çirkin hadiselerle yol açmak istidadi gösteriyordu... (Cenâbı Mevlânâ)nın güzide eshabından bazıları, bu basit düşünceli zümreyi sükûn ve salâha sevk etmek için uğraşıyorlardı. Fakat onlardan:

— Canım.. (Mevlânâ), bize pekâlâ zâhiri ilimleri takrir ediyor, feyiz ve kemal veriyordu. Zikir ve fikir ile.. zühûr ve salâh ile vakit geçiriyorduk. Fakat bu ne idiği be lirsiz dervîş geldi. (Mevlânâ)mızı azdırdı. Kendisini alıp bir höreye kapadı. Aylarca orada kaldılar. Bu müddet zarfında ne yaptılar? Ne konuştular?.. Bunları, bilmiyoruz... Lâkin oradan çıkar çıkmaz da, çenk ve çiganeye [1], raks ve sema'ya başladılar... Ebaancet ilim

Nanemollanın Köşesi

Necib Fazıla Sormak lâzım

Almanya, Bulgaristana - birkaç gün evvel verdiği teminata rağmen - yerleştikten sonra her kafadan bir ses çıkmaya başladı:

— Şimdi ne yapacaklar?.. İçimizdeki bu merakı yenmek için Nanemollaya müracaat ettik. Üstada:

— Almanya Bulgaristana kadar geldi; Acaba şimdi ne yapacak dersin Üstad? Dedik. Nanemolla düşünmeden şu cevabı verdi:

— Bunu Necip Fazıla sormak lâzım. O bütün hadiselerin vukuunda evvel aksini iddia eder. Ne söylerse aksi olacak demektir.

Vatan'ın âkibeti

Vatan başmuharriri Ahmet Emin Yalman "İdeal gazete" diye çıkardığı ceride tutunamayınca her çareye başvurmuştu başlanmış. Bir gün Nizamettin Nazif:

— Vatan'ın umumi idaresini elim aldım. Bir hafta sonra tirajı bir misli artacaktır. Dedi.

Bu sözleri duyan Nanemolla Nizama:

— Demek Vatan da Nizama boyunca eği. Sonu yakındır artık. Cevabını verdi

Belediye ve İtri'nin mezarı

Belediye büyük musiki üstadı İtri'nin mezarını (bilmiyerek) yok etmek üzereyken. Konservatuvarın ikazı üzerine kendine gelmiş ve merhumun mezarı etrafına ıtrışahiller dikmeye karar vermiş.

Nanemolla bunu duyunca:

— Belediye her yaptığı hatayı tamire çalışıyorsa asfalt modasıyla kaplumbağa yuvasına döndürdüğü İstanbul yollarının da icabına bakıp İstanbulluların gönlünü alsın bari. Dedi.

M. K.

Sinemalar

Çocuk kabul edenler cezalandırılacak

Şehrimizin muhtelif semtlerinde, ki sinemalardan bazılarının geceleri 12 yaşından aşağı çocukları da aldıkları ve "Gündüzleri 6 yaşından aşağı çocuk kabul olunur" şeklinde levhalar astıkları görülmüştür.

Belediye Reisliği dün bu münasebetle kaymakamlıklara bir emir göndererek mezkûr levhaların kaldırılmasını ve gündüz 6, gece 12 yaşından aşağı çocuk kabul eden sinemaların şiddetle tecziyelerini bildirmiştir.

Dahiliye Vekili'nin tetkikleri

Şehrimizde bulunmakta olan Dahiliye Vekili Fak Öztürk dün tetkiklerine devam etmiştir. Vekil taşralı fakir Üniversitelerinin yurtlarında barındırılmaları ve medreselerin bu işe tahsis hakkında da alakadarlardan izahat almıştır.

Dahiliye Vekili Pazar günü şehrimizden Ankaraya dönecektir.

— Birak be, dinini, imanını seversen... Bileydim, ben işin böyle olduğunu, adımı atmazdım.

Numan kaptan, hayrette sordu:

— Ne o; temiz oda, temiz sofrası, sığırtı mı nazik tenini, küçük bey?

— Vallahi ben bu ziyafet meselesini de Numanın palavralarından biri sanmıştım... Kendi kendime "Yine kimbilir" bizi ne tapon yere sürüklüyor" dedim. Burası âdetâ paşa konağı...

Numan kaptan güliyordu:

— Ne zannettin ya, düdüğü! Ben az adam mıyım?

İsmail efendi başını kaldırarak:

— Ondan şüphe ettiğimiz yok amma... Amması var işte.

Nail Bey, İsmail efendinin sözünü kestir:

— Evdeki pazar, çarşıya uymadı değil mi?

Numan kaptan; etrafına şaşkın şaşkın bakınıyordu, kollarını açarak haykırdı:

— Aranızda, yine bir şeyler dönüyor amma anlamıyorum. Çıka-

Şehir Haberleri

Esmer ve ekşi ekmek

Mürakabe Bürosu bugünden itibaren fırınlarda sıkı tetkışlere başlıyor

Dün bir fırında çaşni tecrübesi yapıldı

Yeni tip ekmek için Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından değirmenlere verilen buğday ve çavdarlardan evsafına uygun bir surette en hazırlanmasını temin etmek maksadıyla bugünden itibaren Ticaret Vekâleti Mürakabe teşkilâtı memurları İstanbuldaki değirmenleri kontrol etmeye başlayacaktır. Böylece bazı yerlerde daha siyah ve ekşi ekmekler çıkarıldığı yolundaki şikâyetlerin sebepleri anlaşılabilecektir.

Zeytinyağları saklanmışlar!

Bu mallar banka arşivlerinden piyasaya çıkarılacak

Fiat Mürakabe Bürosunun banka depolarile ardiyelerinde yaptığı tetkikler neticesinde mühim miktarda zeytinyağı stoku meydana çıkarılmıştır. Bu stokların maliyetleriyle sahipleri tespit edilmektedir. Bu zeytinyağlar Birliğin kararlaştırdığı azami satış fiyatlarıyla piyasaya çıkarılacaktır.

Diğer taraftan sadeyağ fiatlarında son günlerde yine gayratabii bir tereffü müşahade edilmeye başlanmıştır. Satışlar Fiat Mürakabe Komisyonunun tayin ettiği hadiselerden faydalanarak yapılmaktadır. Bunun için Mürakabe Teşkilâtı memurları toptancı ve perakendecilerin faturalarını tetkik etmeye başlamıştır.

Manifaturacılar yeni bir şirket kurdular

Hariçten manifatura ithal ederek utuz fiatlarla piyasaya çıkarmak için manifaturacılar arasında kurulmakta olan yüksek sermayeli şirket bu ayın 7'sinden itibaren faaliyete geçecektir.

Şirket ilk olarak Macaristan ve İngiltereden mühim miktarda manifatura celbedecektir.

Bu manifaturalar birinci el için ayrılan kâr nisbetleriyle satışa arz edilecek bu suretle fiatlarda hayli düşüklükler temin edilecektir.

Almanya'ya satılacak 2 milyon liralık tohum

Almanlara verilecek 2 milyon liralık yağlı tohum ve hububata ait tevziat liseti tamamen hazırlanmış ve dün Ticaret Vekâletine gönderilmiştir.

Bu malların teslimat ve fiatları hakkında görüşmek üzere dün Mıntaka Ticaret Müdürlüğünde bir toplantı yapılmıştır. İktimada şehrimizde bulunan Alman mümessili Jansen ve hububat birliğinden seçilen üç kişilik bir heyetle Ticaret Müdürlüğü hazır bulunmuştur.

Almanlar Birliğin tespit etmiş olduğu fiatları kabul etmişlerdir. Sevkîyata kısa bir müddet içinde başlanacaktır.

değirmenlere verdiği 297 ton buğday ve 17 ton çavdardan başka yovmiye 150 ton da vücutte getirilecek un stoku için tevziat yapmaktadır. Diğer taraftan yeni ekmek çaşnisini tespit için belediye dün Galatada Radović fırınında 16 çuval unla bir tecrübe yaptırmıştır. Tecrübeye hazır bulunan Belediye İktisat İşleri Müdürü Muavini Fevridun bir çuval yeni çaşni undan ne kadar ekmek çıkacağını ve kat'i çaşniyi bugün belediyeye bildirecektir.

Halk tipi ayakkabı 5 - 8 lira

Mürakabe komisyonu bugün tipleri tetkik edecek

Halka ucuz fiatlarla sağlanacak ayakkabı temin etmek için bir kaç mütessesse daha standart tipler vücutte getirilmiştir. Bu tiplerin muayenesi için dün Ticaret Odasında bir toplantı yapılmış ve iktimada ayakkabıcılar cemiyeti ile Sümer Bank mümessilleri hazır bulunmuşlardır. Tipler üzerinde yapılan tetkikler neticesinde halk tipi ayakkabıların kalitelerine göre 5 - 8 lira arasında satılabileceği anlaşılmıştır.

Mürakabe komisyonu bugün Mıntaka Ticaret Müdürlüğünde toplanarak bazı ihtikâr hadiseleri, ne ait tahkikatı karara bağlayacak ve aynı zamanda yeniden hazırlanmış olan standart ayakkabı tiplerini tetkik edecektir.

19 Mayıs

Programı hazırlamak için muallimler toplanıyor

19 Mayıs spor senlikleri için, şehrimiz lise ve orta mektep beden terbiyesi muallimleri önümüzdeki Pazartesi günü Maarif Müdürlüğünde bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantıda Maarif Vekâletinin gösterdiği esaslar dairesinde senlik programı tespit olunacaktır.

Türk Hukuk tarihi profesörlüğü

Şimdiye kadar; Ankara hukuk fakültesi profesörlerinden Sadri Maksudi tarafından Üniversite hukuk fakültesinde okutulan "Türk Hukuk Tarihi" profesörlüğüne Ömer Lütfi Barkan tayin edilmiştir.

Döşyalarda diploma olmanın talebe

Olgunluk ve lise diplomaları dosyalarında olmaları Üniversiteli talebelerin bu noksanlarını Nisan sonuna kadar tamamlamadıkları takdirde ders senesi sonunda yapılacak imtihanlara kabul olunmamları kararlaştırılmıştır. Keyfiyet dün alâkadarlara bildirilmiştir.

Bulgarya yolu ile ticaretimiz

İşgalden sonra mühim değişiklik olmadı

İhracat mallarımız emniyet altında

Bulgaristana Alman kıt'alarının girmesinden sonra Avrupa ile olan ticari münasebetlerimizde ehemmiyetli bir değişiklik olmamıştır. Yalnız bir kaç günden beri piyasada geçici bir tereddüt hasıl olmuştur. Bulgaristana hususi takas ve serbest dövizle karşılıklı olarak işler yapılabilir. tedir.

Öğrendiğimize göre muhtelif Avrupa memleketlerine Bulgaristanın Varna ve Burgaz limanları vasıtasıyla memleketimizden gönderilen ihracat eşyası bu limanlarda emniyet altında ve muhafaza edilmektedir. Bu mallar evvelce olduğu gibi muntazam bir surette ait oldukları mahalle gönderilecektir.

Saklı peynirler

Mürakabe bürosu buzhanelerdeki peynirleri satmağa başladı

Şehrimizin bazı semtlerindeki bakkal dükkanlarında beyaz peynir bulunamamaktadır. Toptancıların fiatı az görerek peynir getirmemeleri ve mevcutları da satmaları sebebiyle bazı leyli mekteplerin talebeleri için beyaz peynir tedarikinde müşkülata maruz kalmışlardır.

Ezümle Kabataş lisesi müdürlüğü dün belediye İktisat müdürlüğüne müracaat ederek beyaz peynir bulamadığını bildirmiştir. Bu müracaat, Fiat Mürakabe komisyonuna el konan beyaz peynirlerden verilerek üzere Fiat Mürakabe komisyonuna havale olunmuştur.

Ellerinde travers bulunanlar beyanname verecekler

Ankara, 5 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Ellerinde, diğer maddeler meyanında her nevi kerestelerin de ihracatı meneden 2/1389 sayılı kararnamenin neşredildiği 8/9/1939 tarihinden evvel ihzar edilip de evsafının veya fiyatının uygun olmaması bakımından devlet devajince mübaya'a edilemeyeceği anlaşılmış bulunan normal boydaki traversler mevcut olup da bunları yabancı memleketlere ihraç etmek isteyenlerin, bu talepleri tetkik edilebilmek üzere, bu nevi mallarını nerede bulunduklarını ve miktarlarının işbu tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde mahallin en büyük mülkiye âmirine bildirmeleri ve

1 — Mevzu bahis malların 8/9/1939 tarihinden evvel hazırlanmış olduğuna dair Ziraat Vekâletinden,

2 — Traverslerin mübayaasına imkân görülmediğine dair Devlet Demiryollarından,

3 — Malların maden direği olarak veya başka bir maksatla kullanılmayacağına dair İktisat Vekâletinden,

alacakları vesikalari talepnamelelerine ekliyerek Ticaret Vekâletine müracaatları lüzumu bildirilir.

Undan mamul gıda maddeleri

Çavdar ekmeği, pide, francala, dan başka, undan mamul gıda maddelerinin ekstra ekstra undardan yapılması kararlaştırılmıştır.

Diğer undardan imal için belediye den mecburi müsaade alınacaktır. Bunların hangi fabrika ve fırınlarda imal olundukları da pakketlerin üzerlerine yazılacaktır.

Politika

Bekleme

Yazan: Prof. H. Şükrü Baban

İman orduları üç günden beri bütün Bulgaristana yerleşmiş bulunuyor.

Londra kaynakları elyevm Balkanlardaki Alman orduları mevcudunun (250,000) olduğunu iddia ediyor, aynı membar bundan bir iki hafta evvel yalnız Romanyadaki Alman kıtaatının (500,000) olduğunu söylüyordu. İki haftada yüzde elli bata ile verilen rakamlara çok fazla itimat etmek eniz değildir. Esasen filen ve şu dakikada mevcut asker miktarı değişmez, ebedi bir mu'ta değildir ki bu mülâmat harikulâde mühim olsun. Vak'a sudur ki Alman orduları kollarını Balkanların ta göbeğine kadar uzatmış ve fazla olarak Balkanlarda nüfuz ettiği iki memleketi de kendisine müttefik ve seirik yapmıştır. Binaenaleyh sırf sekeri bir düşünce ile hareket edilese bile yine Alman kuvvetlerine Romanya ve Bulgaristanın askeri kudretlerini zammemek icap eder. Amerika gazetelerinden bazıları Sofyanın Mihvere iltihakını biyetle müşahade ediyorlarsa da hareketlerin Nazi diplomasisi için bir muvaffakiyet teşkil ettiğini tebarüz ettirmek lüzumuna hususen yorlar.

Bugünden yarıma heyecanlı haberler intizar etmemelidir. Almanya, ötedenberi takip ettiği biyet ve usule göre yeni üstünlükleriyle yerleşmiş ve kuvvetini yalnız göstererek kullanmaksızın netice elde edileceğini kani olmadıkça edna bir hareket bulupmaz. Bir halde ki önümüzde çok uzun olması me'mul olmayan bir bekleme devresi vardır. İşte intizar zamanını Berlin ricâli bir işi siyasi faaliyetlerle dolduracaklardır.

Bir Londra telgrafı esbabı müvabe ile Yugoslavların muhtemel bir hareketini deriş ediyor. Londra üzerinde ısrar ettiğini gibi bugünkü şartlarda bir değişiklik olmadıkça Prens Paul'in ve hükümetinin ihtiyatlı hareket tarzlarını değiştirmeleri me'mul değildir. Garbinde İtalya, şimalinde Macar, Alman, şarkında Alman - Ruslar ve cenubu şarkısında Alman - Bulgar kıta ve ordular ile her taraftan çevrilmiş olan ve iktisadi faaliyetleri doğrudan doğruya melek ve devletlere bağlı bulunan memleketin bir kâsur senedir göstermek istemediği telaş ve asabiyeti bugün göstermeye kalkışması beklemek biraz hayale kapılmaştır. Sırp lar için - dahilde tamamen mühteh ve kuvvetli oldukları farzedilse bile - yegâne nefes alacak açık yol cenup istiklâmetidir; oradan ne gibi bir muavenet bekliyebilirler? Yunanistan esasen nisbetsiz kuvvetlerle asil ve necep bir tarzda çarpışmakta iken bu nisbetsizlik felki rakamlar manzumesi arzinde behemehal mühteh oldukları çok kuvvetli yardımı temekte haklı olacaktır. Halânkı Alman mukadderatını elinde tutan zat orduyu harici politikama bir unsur gibi kullanmak hususunda şimdiye kadar büyük bir maharet gösterdi ve mutlak olarak Yunan arazisine tecavüz etmeye ihtiyac hissetmeksinde de faydalı bir Berlin telgrafı böyle bir ihtimali ciddi olarak nazarı itibara almaktadır.

Alman zimamdarları için Bulgaristana girmenin hasıl edeceği kisiere en çok ehemmiyetli atfedilecekleri ve kulaklarını dikerek ses bekleyenleri iki mühim merkezden biri olan Moskova bu hadise karışıkında Bulgar hareket tarzını açıkça uygun ve sulhîği bulmadığını söylüyor. Maamafih böyle bir tasvile bektirten emmenin fili neticesi olaçağını zannetmek için hiçbir sebep yoktur. Kremlin ricâli bir işimizaz ile iki gaye takip etmiş olabilirler:

a — Bulgar gibi bir Slâv milletine Cermenin hıfûlû dakikasında birşeyler yapmamış olmanın mes'uliyet ve yükünü omuzlarından atarak bilhassa Yugoslavların hoşnut veya teşci ve takviye etmek.

b — Bulgaristana nüfuz ve yayılma dan memnun olunmaz ise aralık evleviyet ile daha uzaklara gitmek istedikleri hoş görülmeyeceğini zımnen ve bilvasita anlatmak.

Çünkü daha ötesi Ege denizi ve Boğazdır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

EDEBİ ROMAN : 108

ÇOBAN YILDIZI

Yazan: Mahmut YESARI

Onlar, kadın denilen mahlûkun, "Âdem" in boğrunden koparımış bir parça olduğu efsanesini, ezeli bir hakikat olarak kabul etmiş insanlardı. Kadının, onların nazarında üç şekli, üç mevki vardı Ana, kârı, dost.

Ana; evde yumruk altında çalışan, sökükt diken, yemek pişiren, buluşık yıkıyan ve çocuk yetiştiren, hülâsa erkeğin maddi ve manevî istirahatini temin vazifesile mükellef, hastalığına kızılan nedense ölümlüne sevinilen, yedigi ekmek, içtiği su fazla görülen, açta, çıplak ta kalsa yine şikâyet hakkı olmayan bir mahlûktu.

Karı; ihtiyarlıyan anaya yardım eden, evde alınan ve ana öldüğü zaman, onun yerine geçecek bir yedek makine idi. Bunların vazifeleri

ri gibi, kaderleri, talihleri de müsterekler.

Dost; erkeğe en fazla yakın, fakat atılması en kolay olan kadındı. O, ya kendisinin veyahut başkalarının parasını, aşkına sarfedecek, dayak yerken gülecek, neşesi olsun, kederi olsun- daima gider yüz gösterecek, aşkının bir sadaka gibi uzattığı müstağni buseleri minnetle, şükranla kabul edecekti.

Ali kaptan; oturdugu koltukta şişman vücudunu zorla döndürerek Niyazi Bey'e seslendi:

— Yine ne pis pis düşünüyorsun...

Niyazi, Sadiye odadan çıktıktan sonra, yumruğunu pencerenin kenarına dayadı, camı dirseğiyle sarıyordu;

— Birak be, dinini, imanını seversen... Bileydim, ben işin böyle olduğunu, adımı atmazdım.

Numan kaptan, hayrette sordu:

— Ne o; temiz oda, temiz sofrası, sığırtı mı nazik tenini, küçük bey?

— Vallahi ben bu ziyafet meselesini de Numanın palavralarından biri sanmıştım... Kendi kendime "Yine kimbilir" bizi ne tapon yere sürüklüyor" dedim. Burası âdetâ paşa konağı...

Numan kaptan güliyordu:

— Ne zannettin ya, düdüğü! Ben az adam mıyım?

İsmail efendi başını kaldırarak:

— Ondan şüphe ettiğimiz yok amma... Amması var işte.

Nail Bey, İsmail efendinin sözünü kestir:

— Evdeki pazar, çarşıya uymadı değil mi?

Numan kaptan; etrafına şaşkın şaşkın bakınıyordu, kollarını açarak haykırdı:

— Aranızda, yine bir şeyler dönüyor amma anlamıyorum. Çıka-

— Birak be, dinini, imanını seversen... Bileydim, ben işin böyle olduğunu, adımı atmazdım.

Niyazi, arkadaşlarının yüzüne bakarak, nazarlarla soruyor gibiydi:

— Biz, bir hallettikt Numan...

— Ettik deme... Ettim, de. Biz ne buluştuyorsun?

Numan kaptan, büsbütün ahlağıştı:

— Allah aşkına bırakın şu şaka'yı... Anlatın bana da... El birliğle beni sinir illetlerine uğratmağa mı niyet ettiniz?

Niyazi; elini Numan kaptanın omuzuna koyarak ciddi bir tavırla söylüyordu:

— Doğrusunu istersen, bizi böyle bir yere davet edeceğim ummuyorduk... Senin tabiatındır, alay edersen, şöyle kibar, böyle kibar dersin, sonu palavra çıkar. Bunun da o fasileden zannetmiştim...

— Peki sonra?

— Numana bir oyun oynıyayım, dedim. İsmailin de, Celilin de hat-

tâ Nailin de haberi var, onlara gizliden söyledim.

Celil itiraz etti:

— Kararını verip, yapacağımı vanttıktan sonra bize söyledin, bunda bizim ne günahımız var. Kabahati bizim üzerimize atma...

Niyazi:

— Kabul ettim, bütün kabahat benim, dedi.

Numan kaptanın kulağına eğildi:

— İyiye eğleniriz diye, ben Nerimana haber gönderdim.

Numan kaptan, beynine topuzla vurulmuş gibi inledi:

— Sulu Manastıra mı? Eyvahlı..

Ali kaptan; göbeğini oynatarak kıs kıs güliyordu:

— Eh bayıldım, bu numaraya...

Sulu Manastır Neriman da geldi mi, ala ala hey... Meclisin hayrını gör... Sağlam zom oluruz.

Numan kaptan, Niyazinin kolumdan yakalamıştı:

(Devamı var)

Son Haberler

Son hafta içinde batan İngiliz ticaret gemileri

11 vapur battı, mütefikler 1 gemi kaybetti

Londra, 5 (A.A.) — Amirallik dairesinin, düşman faaliyeti neticesinde kaybolan ticaret gemileri hakkında haftalık tebliği: 23/24 şubat gece yarısı nihayete eren hafta içindeki kayıplar şudur: 13 İngiliz ticaret gemisi, 1 mütefik ticaret gemisi.

Salâhiyyetli mahfillerde şu cihet tebarüz ettirilmektedir ki, bizat Hitler, 24 Şubatta söylediği nutkunda iki gün içinde cem'an 215 bin tonlota hacminde İngiliz ticaret gemisi batırılmış olduğunu bildirmiştir. Demek ki, Hitlerin iddia ettiği bu hayal mahsulü kayıplar, bugünkü tebliğde bahis mevzu olan hafta içinde vukua gelmiştir.

Salâhiyyetli mahfillerde bu husula âlâkadar olarak şöyle denmektedir: Eğer bir devlet reisi âlenen buna benzer bir iddiada bulunursa, bu Göbbels'in radyo ile ileri sürdüğü diğer umumi iddialara ne derece itimat olunabileceğini pek iyi göserir.

İngilizler

İşgal altındaki memleketlere yiyecek gönderilmesine razı değil

Londra 5 (A.A.) — Avam Kamarası, düşmanın işgali altında bulunan Avrupa memleketlerine yiyecek gönderilmesi meselesi hakkında iktisadî harp nazırına yeni sualler sorulmuştur. İktisadî harp nazırı Dalton şu cevabı vermiştir: İngiliz hükümetinin bu husustaki siyaseti değişmemiştir. Amerikadan gelecek vapurlarla düşman işgali altındaki Avrupa memleketlerine yiyecek nakletmek üzere alımlarımız geçmeleri neticesinde edilemesi meselesi de, müş-terek menfaate taallük eden diğer meseleler gibi zaman zaman Vaşington'daki İngiliz büyük elçisi Amerikan makamları arasında müzakereye mevzu teşkil edilmektedir. Almanlar esaretine altına aldıkları bütün memleketleri besleyecek kadar yiyecek mevcut olduğunu sık sık söylemişlerdir.

General Gol Kral Jorj tarafından kabul edildi

Londra, 5 (A.A.) — Hür Fransız kuvvetleri kumandanı General de Gaulle dün Buckingham sarayında kral tarafından kabul edilmiştir. General bir kaç ay evvel, kral hür Fransız kuvvetlerini teftiş ettiği sırada kendisi ile görüşmüş ise de resmen ilk defa olarak hükümdar tarafından kabul edilmiştir. Kral Churchill ile Birleşik Amerika devletleri Reisi Roosevelt'in hususi müessesili Albay Donovan'da kabul etmiştir.

Sovyet - Rumen iktisadi anlaşması

Bükreş, 5 (A.A.) — Stefani: Sovyet Rusya ile Romanya arasında akdedilmiş olan iktisadi itilâfın imzası, dolayısıyla Romanya petrol kumpanyaları Odesa ve Barabara muntakalarına otuz bin ton benzin ihraç edeceklerdir. Romanyadan Rusyaya kereste nakline başlanmıştır.

Japon gazeteleri Fransayı tehdit etmeye başladı

Japonya, Fransız Siam müzakeresinin uzamasını istemiyor

Tokyo, 5 (A.A.) — Siam ile Hindicini arasındaki itilâfın halli için Japonlar tarafından beklenen Fransız hükümetinin vereceği cevaba intizaren Japon gazeteleri Fransaya karşı tekrar tehdit edici bir lisan kullanmaya başlamışlardır.

Asahi Şimbun gazetesini diyor ki: Fransa kayıtsız olarak Japon teklifini kabul etmezse Siam ve Hindicini hududunda yeniden muharebenin başlaması tehlikesi vardır.

Kokumin Şimbun gazetesini müzakerelerde Fransanın küçüklük gösterdiğini yazmaktadır.

Shogyo Şungay, Fransanın, Japon tekliflerini kabul edeceğini zannetmektedir.

Tokyo, 5 (A.A.) — Stefani ajansından: Fransa sefiri Henry ile Matsuo-ka arasında yapılan mülaakat neticesinde bugün Thailand Çini itilâfının halli mümkün addedilmektedir. Japonya'nın mütarekeyi uzaatmağa mütemayil bulunmadığı tasrih olunmaktadır.

Küçük Haberler

★ Kopenhag, Stefani: Macaristan ile Danimarka arasında akdedilmiş olan yeni ticaret itilâfınameyi imza edilmiştir.

★ Vichy: Birleşik Amerika devletleri büyük elçisi Visamiral Leahy dün Mareşal Petain'i ziyaret etmiştir.

★ Tokyo Havas: Çin'deki Japon kuvvetlerinin yeni baş kumandanı General Çanroku Hata bugün Tokyo'dan Pekin'e hareket edecektir.

★ Londra: dahiliye nazırı Morrison Avam kamarasında beyanatta bulunarak normal saatin 3 mayıstan 9 ağustosa kadar ileri alınacağını bildirmiştir.

★ Londra: Reuter'in Londra'daki Hollanda mahfillerinde öğrendiğine göre, geçen hafta kargaşalıklara sahne olan Amsterdam ve Zrandam şehirleri belediye reisleri, Almanya'nın Hollanda yüksek komiseri Seys - Inqurt tarafından vazifelerinden çıkarılmışlardır.

★ Londra: Avam kamarası, devletten maaşlı vazife kabul eden memurların mebusluklarını muhafaza etmelerine mezuhiyet veren kanun lâhiyasını üçüncü kıraatinde kabul etmiştir. Lâhiya şimdi Lordlar kamaraasına girecektir.

★ Londra: Yakın şarkta ki muharib servislerin seferleri, muvaffakiyetle tetevvük eden son hareket-taki güzide hizmetlerinden dolayı taltif edilmişlerdir. Ezümle Amiral Cunningham, General Wavell, hava baş maresali Longmore ve General Oconnor'a hamam nişanının büyük haç rütbeleri verilmiştir.

İngiltereye 5 muhrip daha verilmemesini istiyor

"İngiltere ilk müdafaa hattımızı teşkil eder"

Nevyork, 5 (A.A.) — Nevvyork Times gazetesi, Amiral Woodward'a vaziyet hakkında müteale-sını sormuş, o da şu cevabı vermiştir:

Mihver devletlerinin bütün kuvvetleriyle çarpışabilmek için muhtaç olduğumuz filoyu vücuda getirinceye kadar İngiltere bizim ilk müdafaa hattımızı teşkil edecektir. Ben İngilterenin mücadelede mağlûp olacağını inanmıyorum. Çünkü İngiliz filosu denizlerde hâkimdir ve bu hâkimiyeti muhafaza ya muktadir bulunmaktadır. Bununla beraber Almanların Büyük Britanya sahillerine bir miktar asker çıkarabileceklerini kabul ediyoruz. Kafilere hiyime için İngiltereye daha fazla muhrip vermemiz icap ediyorsa filomuzu e-hemmiyetli bir surette zâfa uğrat-madan 50 kadar eski model muhrip verebileceğimizi zannediyoruz.

Fransızlar

Almanya aleyhine dönmek için fırsat bekliyorlar

Almanlar paraşüt yapmak için ipekli kumaşları müsadere etmiş

Nevyork 5 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Nevvyork Mirror gazetesine göre Fransadan vatanlarına dönen Amerikalılar, yiyecek fikrini yüzünden Paris'te kargaşalıklar çıktığını ve Fransızların müstevviller aleyhine dönmek için fırsat beklediklerini anlatmışlardır.

Amerikalılar söylediklerine göre git-tiğe kütaşlaşan Almanlar paraşüt yapmak için bütün ipekli kumaşları müsadere etmişlerdir.

Otomobil fabrikaları tam randıman-la çalışarak küçük zırhlı otomobiller imal ediyorlar.

Vaşington Post'un yazdığına göre de Almanlar, Paris geldikleri vakit Fransızlar arkadaş olmağa çalışmışlar da Fransızlar bundan hoşlanmadıklarını Almanlara ihbar etmişlerdir. Bunun ü-zerine Almanlar Fransızları gitliğe bük-yük bir mahrumiyete maruz bırakmış-lardır.

Muazzam bir proje

Vaşington, 5 (A.A.) — Müm-esiller meclisi bahriye encümeni reisi Vinson, Amerika Birleşik Devletleri bahriye askeri miktarının derhal 232 bine çıkarılması ve mil-li müdafaa için 200 bin tonlölölük muavin gemi almak için reise sa-lâhiyet verilmesi hakkında dün bir kanu nprojesi tevdi etmiştir. Bu proje, aynı zamanda, Reise, istediği zaman bahriye askeri miktarının 300 bine çıkarılmak salâhiyetini de vermektedir.

Maltada mecburi askerlik

Malta, 5 (A.A.) — Mecburi askerlik hizmeti plânı mucibince kur'a erlerinin silah altına çağırıl-masına bugün başlanmıştır.

GÜNÜN SİYASİ - ASKERİ İCMÂLİ

İngiliz Bulgar münasebetlerinin kesilmesi

Bulgaristan, Alman askerlerine hudutlarını açarken bunu Balkan-ların sulhünü korumak maksadına atfetmiştir. Anlaşıyor ki Bulgar-ların Balkanlardan maksatları sa-dece Bulgaristandır. Çünkü Bal-kanlara harp Mihver tarafından çoktan getirilmiş, İtalya Yunanistan'a hücum etmiştir.

Bulgaristan harpten masun ka-lacağını ümit etmiş olabilir. Fakat bu ümidin boşla çıktığı dün sabah-tanberi anlaşılıyor bulunuyor. Sof-yadaki İngiliz Sefiri, Bulgaristan toprakları artık Alman askerleri için bir hareket üssü olduğu cihet-le İngiliz - Bulgar siyasi münase-betlerinin kesildiğini Bulgar hükü-metine resmen bildirmiştir. Siyasi münasebetlerin kesilmesi gerçi har-bin başlangıcı değildir. Fakat har-be giden yol üzerinde sonuncu merhaledir. Bilhassa İngiliz Sefiri-nin Bulgar topraklarının artık Al-man hareket üssü olduğunu bildir-mesi mühimdir ve mânası: sarhihtir. İngiltere diğer Alman hareket üs-leri gibi Bulgar topraklarını da bombardıman edebilecek ve harp-ten kaçınmak için atıkları adım Bulgaristanı ateşin içine atmış ola-caktır.

Esasen Berlin dün Bulgaristanın işgalinden hakiki maksadın ne ol-duğunu bildirmiştir. Buna göre ev-elâ bu muntakada yeni nizamı kurmak, saniiyen İngiltereye karşı harbi kazanmak. Bu iki sebebin doğrusu ikincisidir. Yani Almanya İngilterenin zayıf taraflarını ara-makta ve doğrudan doğruya İngi-tereye hücum cesaretini göstere-mektedir.

Sovyet Rusyanın, Bulgar hükü-metinin Alman kıl'alarını memle-kete sokmasını takbih eden beya-natının Bulgaristanda derin tesir-ler husule getireceği muhakkaktır. Esasen gelen haberler bu tahmin-lerin yanlış olmadığını göstermek-tedir.

Bulgar Hariciye Nazırı Popof'un istifa edeceğinden bahseden haber-ler gelmektedir. Bulgar Hariciye Nazırı'nın Üçlü Paketi imzalamak istemediği için Viyanaya gitmemesi ve Sovyetlerin, açık bir va-ziyet almaları karşısında da iktid-ar mevkinden çekilmek istemisi olmasi kuvvetle muhtemeldir. Her-halde Bulgar hükümetinin son ka-rarı mühim bir kısmı Sovyet dso-tu olan Bulgar milleti tarafından memnuniyetle karşılanmadığı mu-hakkaktır.

Macaristanda yakalanan casuslar

Budapeşte, 5 (A.A.) — Havas: Askeri mahkeme dört Romen tebeası ile diğer altı ecnebiyi ya-bancı bir devlet lehine casusluk su-çundan muhakeme etmiştir. Maz-nunlardan biri müebbed şakke his-metlerine dokuzu da üç seneden 15 seneye kadar hapis cezasına mah-kûm edilmiştir. Bu ecnebi mah-kûmlar cezalarını çektikten sonra hudut haricine çıkarılacaklardır.

Romanya plebisiti

Bükreş, 5 (A.A.) — Stefani: 4 Mart akşamı Plebisitin henüz kat'î olmayan neticeleri şöyle idi: Müsait reyler iki milyon doksan bin dokuz yüz kırk.

Muhallif reyler, iki milyon 816.

GÜNÜN MESELELERİ

Tarihi vak'aları tetkik edince, ruhi tahlillerimizin sahasını geniş-letince görürüz ki, akıl ve manlık düstur olmaması, hisler ve sirlar tarihe hükmeylemiştir. Yazılmış, en fazla şöhet kazanmış müver-rihlerin hazırlamış oldukları tari-hi veya tarih kitabını psikolojik tetkike tabi tutmak lâzımdır. Fak-kat biz böyle yapmayız. Yalnızca fırsat düşerse meselâ Fransız, İn-giliz, Alman bir müverrihin hazı-rı, ladığı, nesreylediği falan bir tarihin umumi fıkırlarındaki fikirlerle, yahut bir kısmındaki görüşlere itiraz eyler, tenkidlerde bulunuruz. Bu hareketimizde kendimizi hakika-ten haklı buluruz. Çünkü o tarihi yazan müverrih, bilhassa büyük ve emperyalist bir millette mensup olunca ihtiraslarından âzâde bir halde tarih yazamaz. Bu sebepler-den bu gibi tarihi eserler veya ta-rih kitapları, yazarların hislerine, düşüncelerine, kapıldıkları tesirle-re göre vak'aları, hâdiseleri de-ğiştirerek bizlere nakil ve hikâye ey-lerler.

Hakikat nedir? Hakikat bir lü-zumdan ibarettir. İnsanlar, haki-katleri aramak, bulmak hususları-nı lüzumsuz sayarlar. Kendilerine telkin olunan, kanaat eyledikleri hakikatların çürütülmesine taham-mül etmezler. Yine bu sebeple haki-katler, onları telkin edenlerin, telâk ki eyleyenlerin düşüncelerine ve mantıklarına göre değişirler. Bu yüzden batıl, hayallerdir ki, in-sanlar üzerinde hakikatlerden da-ha fazla tesirli olmuşlardır.

İtalyan Başvekili Sinyor Musso-lini ile Almanya Führeri Her Adolf Hitlerin ehemmiyetli nutukları söy-ledikleri görülür. Bunlardan ev-velkisi, İngilterenin Australya-dan, Kanadadan Yeni Zelandan, Hindistandan tophıyarak Afrika kıtasına, bu kıt'anın ekseriyete i-darelerinde bulundukları yerlerle-le birlikte kuvvetler yığıldığı, mü-him muvafakiyetler kazandığı bir zamanda zaferden bahsetmektedir. Anavatanın, Libya, Habes, Somali, Eritre müstemlekelerindeki ku-vvetlere, İngilterenin deniz hâkimi-yeti ile mâni olduğu yardımların yapılamadığı bir zamanda.

Digeri ise, evvelkinci teyit ederek Avrupa kıt'asında Almanya ve İtal-ya mağlûp edilmedikçe İngiltere galip gelmez, Avrupa'nın herhangi kısmında kendisini gösterecek İn-giltere, derhal karşısında Alman-ya'yı bulacaktır, demektedir.

939 Eylülünde başlayan şimdiki harbin, mezkûr seferlerin veya bun-lardan birisinin, 941 de bitirilece-ğinden, uzayacağından da bahsile beyanatlarına esas itibarile keha-net denemek ilâveler yapmaları ha-kikatin ifadesi midir? Öet tarafta-ki liderlerin de, nazım ve faşizmin imha olunacağına ait kanaatlerini cesaretlemleri azimlerini bileyerek beyan, telkin eylemeleri hakikatın tasvirinden mi ibarettir? Muharip, bitaraf memleketlerdeki fikir a-

Münakaşa eden Ordu, mutlak itaatle çarpışan kuvvetlere karşı galip gelemez

Yazan: Hâmid Nuri İrmak

damları her gün binlerce tefsirler, zid telkinlerle kanaatler nesret-mektedirler.

Siyaset nedir? Bilmektir, olacak şeyleri, husule gelecek hâdiseleri vuku bulmadan evvel anlamaktan, görmekten ibarettir. Anlayışların, görüşlerin hakikate istinadı için de hislerinden tecerrüt etmiş siya-set adamlarının muhakemeler yap-masına ihtiyaç olduğunda bir lâhza şüphe var mıdır ?

Bütün bu esaslara rağmen dö-vüşmek mukaddes din kitaplarının, yeryüzündeki insanların ilki baba-ların olarak gösterdikleri Adem ile ilk anaları Havvanın oğulları Ha-bil ve Kabilin, iki kardeşten biri-sinin diğerini kavga ederek öldür-mesile başlamış, kabilelere, kavim-le, milletlere sirayet ederek harp şekline girmiştir. İnsanlar için mer-hamet etmiyen tabiatı karşı müca-dele mecburiyetleri bugünkü me-deniyetin husulünde başlıca âmil olmuştur. Maddî menfaatleri icap ettirdiği zamanlarda mütefik ola-rak birleşmek suretile veya yalnız-ca tek, yahut bir kaç millete karşı harp yapan bir millet, milletler, kütlenin psikolojilerine göre mad-dî ve mânevî hazırlıklar yapmışlar-dır. Maddî kısm, top, mermi, silâh devrine göre ok, tank, tayyare, zırhlılar, tahtelbahirler, kruvazör-ler, torpidolar, torpiller vesairedir. Mânevî hazırlık kütleli mücadelede idare ve sevk kısmı daha ehemmi-yetlidir. Mağlûp olacağından kork-an ordunun yenilmesi ihtimalleri, maddî vesaiti hasminkine üstün ol-sa daha fazladır. Münakaşa eden ordu dahi, mutlak itaatle çarpışan kuvvetlere karşı galibiyet elde ede-mez.

Maddî harp vasıtaları ile birlikte insan ve kütle hislerinden, düşün-gülerindeki terakkiyle inkişaf, teknik ilerlemelerden doğan yaşa-mak, iktisat, maiyet buhranları bü-yük zaferleri ve sonraki müsteri-hane istismar esaslarını baltala-mıştır.

Muharebe yapan ve taraflardan birisinin mücadelesine filen müda-haleye hazırlanan hepsi de büyük devletler erkânında yalnızca hisle-rin yegâne hâkim bulunduğu görü-lüyor. Mübarezedden haric kalmak-ta sebat eden devletlerdir ki, se-lâmet yollarında müsterihane yü-rüyeceklerdir.

Hâmid Nuri İRMAK

Bu Akşam SARAY Sinemasında

Peter Lorre (Mr. MOTO)

KAHİRE MÜZESİNİN ESERİNİ İFSA EDECEKTİR. Saba Kraliçesi Belkis'in meşhur defnesinin açılması... Çöle doğru san-gesterlerin takibi... Heyecanlı, heyecanlı ve korkulu sahneler... Aynı za-manda büyük bir Aşk Romanı.

Mr. MOTO ŞEYTANET DÜŞÜNÜYOR

Herkesin göreceği meraklı ve kuvvetli bir film

İtrî ve Bâkî'nin mezarları

Gazeteler yazdılar, ki en büyük musiki üstadlarından İtrî ile Sa-dullah Ağanın mezarları yola kal-bedilirken Bay Şeref isminde bir hayır sahibi bu işin önüne geçil-mesine sebep olmuş ve şimdi bu iki büyük san'atkarın mezarları oldukları yerde, oldukları gibi ka-liyormuş.. iyi amma açılmakta ola-bu bu yeni yolun üzerinde ve İtrî ile Sadullah Ağa mezarlarının bi-raz ilerisinde şair Bâkî'nin mezarı da var. O ne olacak acaba? Tabii o da yıkılmayıp olduğu yerde, ol-duğu gibi bırakılacak.. fakat bu bü-yük adamların mezarları yeni açıl-makta olan yolun üzerinde aynen bırakılınca o zaman yol ne şekil alacak? Tabii, birçok masraf ve e-meklerle yapılmakta olan bu yol, sağda çıkıntı, solda çıkıntı ile ecis-büciş bir hale gelecek.. hele aynı yolun üzerinde meşahirden bir başkasının da mezarı varsa ve o da olduğu yerde, olduğu gibi bırak-lacak olursa düşünün siz o zaman yolun alacağı yeni manzarayı.. me-selâ İtrî'nin pek yakınında İncili Çavuşun mezarı olduğunun söy-ler. Şu halde gelin de çıkın işin içinden bakalım!

Onun için, bu gibi meşahir me-zarlarını yolun orta yerinde ve bir-zer çıkıntı halinde, oldukları gibi bırakılmasa, onları, yeni açıl-makta olan yola göre taşlarla, par-maklıklarla üçer, dörder metre geriye almak daha yerinde ve da-ha iyi bir şey olmaz mı? Umarız ki bu yolu bir hayli genişleterek yeni ve muntazam bir cadde haline koymaya çalışanlar, bu gibi büyük-le rin mezarlarını da yolun orta yerlerinde birer çıkıntı halinde bir-akmaz, onları oldukları gibi, üçer, dörder metre gerilere çekmek ve oralarında aynen muhafaza etmek suretile yeni yapılmakta olan yo-lun intizamını kaybettirmesin.

Hazır bu yoldan bahsederken şü-nu da söyleyeyim ki bu yol, bun-dan bir buçuk yıl önce binlerce li-ra sarfile yeniden yapıldığı halde bir buçuk yıl içinde, değil üzerin-den geçmek, yağışlı havalarda yü-züne bakmak bile caiz olmıyan bir hale gelmişti. Çünkü bu yol, bir buçuk yıl önce o kadar para sarf-i-le yapılmış pek baştan savma, pek küstürü olarak yapılmış ve yapıldığından birkaç gün sonra, yer yer çökmiye başlamış ve nihâ-yet bu hale gelmiştir. Bugün aynı yol üzerinde açılan mezarlıkların önüne çekilmekle olan duvarlar da harçsız olarak kuru duvar şek-liinde yapılmaktadır, ki korlarız, bu harçsız, kuru duvarlar bes, on yağmur yedikten sonra çökmiye başlayıp cınnın yolu, tez zamanda berbat bir hale getirmesini!

Osman Cemal Kaygılı

Bekleme

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

Hareketin akisleri ihtimam ve uyanklık ile takip edildiği şüphe-siz olan diğer merkez de Ankara-dır.

Alman Devlet Reisi hususi bir kurye ile işgalin arkasından yirmi dört saat gecmeden Milli Şefe hu-susi bir mesaj göndermiştir. Al-man Sefiri bu mesajı Hariciye ve-kilimizin huzur ile Cümhuriyetim-ize tevdi etmiştir. Adolf Hitler tara-fından mahsus bir itina ve ehem-miyet ile müstacelen gönderilen bu mektubun muhtevası malûm olmamakla beraber resmi tebliğde kullanılan tabirlerden «dikkat ve nezaket eseri» kelimelerinden do-stane olduğunda şüphe edilemez. Bahusus ki Bulgaristana gelen Al-man askerleri daha ziyade Yunan-istan hududuna doğru gitmekte ve itina ile hudutlarımıza yanaş-maktan çekinmektedir.

Bütün bu hareketin bekleme devresi diyeceğim zamanın icapla-dığını unutmamak icap eder. Türkiye bütün kuvvetini kendi milli birliğinde, bir buçuk senedir her türlü hazırlıklarını yapmış ve bitirmiş olmasında, ordunun her zamandan fazla harekete - hem te-cavüz hem tedafü - muktadir ol-masında bulmaktadır. «Sen kendi kendine yardım et, Allah da sana yardım eder» darbimeseli meşhur-dur.

Tarihinin bu nazik anlarında Türk milleti başında Milli Şef gibi emsalisiz bir Reise malik olmanın bahtiyarlığını hudutsuz hissetmek-tedir.

Hüseyin Şükrü BABAN

Büyük tarihi roman: 40 Sultan Aziz Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

Yeniçeri, gayretkeşliği ile ma-ruf olan Rumeli âyan ve ağaları bilâkisi yeniçerilere adavat ve, mu-kedde Sultân Selim'in nizamına muhalif reyde bulunduklarına iznari nedamet eder ve, birer âli konakla iskan olunmaları her gün üçer beşer yüz Rumeli erleriyle Ba-büley gelip gider ve bu Rumeli askerleri heyeti pür heybetlerle gür gür esvak ve pazarda ge-zer olduklarında derunu İstanbul bir kışla suretine ve Babâli bir divanharp heyetine girdi.

Aksarayda, Parmakkapıda, Ok-çularbaşıda, Bahkazarında 3-dam lâğası eksik olmazdı.

Bir iki ay zarfında bu veçhile idam olunanların adedi bine ba-lıg oldu. Derunu stanbulda sadra-zamın ordusuna karşı söz söyleme-ğe veyahut umûru devletten bah-

habı derhal cezalarını gördüğün-den derunu stanbulda umumi bir asayiş ve emniyet peyda ve emsali görülmemiş bir sükût ve sükün hüveyda oldu (!).

Fakat uzun uzadıya tetkikata İvakit olmadıktan cüz'î bir cünha için şiddetli ceza görmek gibi ga-dirdir dahi vukua gelirdi..

Hattâ helâh şubatta bir taze yığıt bir en'amı şerif sirkatı ile müttehimen kapıya getirilip derhal Akşaray sebili önünde idam edil-di, idam gecesi üzerine gökten nur indığını bir karakol neferi görüp haber vermiş ve keyfiyet Alemdara bildirilince asla ehemmiyet verme-yip:

— Bu da lâzım. Varsun ahrette bana şefa'at etsin..

Demiş idi.

Paytahtın şu haline Tarihi Cev-det şöyle bir nazar atfediyor:

«Sultan Selimin hal'ine başlıca bir sebep dahi taassup ve ef-

kârı köhne eshabının gultûv ve ga-lebesi olduğuna mebni taassubu kirmak üzere eshabını tahkir et-mek ve Sultan Mustafa devrinin aksine gitmek dahi bu devri cedi-din ahkâmı iktizâsından oldu..»

Alemdarın maiyeti, baştan başa Boşnak ve, Arnavut idi. Bunlar, sözde kimsen yeniçeri idiler... Hep-si de bektâşi idiler.. Alemdar, da-hi bektâşi idi.

Fakat, masonların çevirdikleri dolaptan bihaber idiler.. Alemdarın maiyeti olan zorbalardan evvelce Sul-tân Selimin icraatına kat'iyetle muhalif idiler.

Lâkin, İstanbul'a girip en adisi bi-le mala, konağa, cariyeve, paraya, tahakküme ve zevke malik olunca hemen hepsi Sultan Selim tarafta-rı ve nizamı cedit taraftarı olmuş-lardı.

Alemdarın ve, Alemdar zorbala-rının Nizamı cedit taraftarlığı mal yağmasından ve, devlete sahip ol-malarından başka bir hırsı öle

çilemez..

Ne Alemdar ve ne de zorbaları olan âyan ve maiyetleri kat'iyyen yeniçeri ocağının lâğvına ve bektâşiyen ocağının Vesta ateşi gibi yanmakta olan kazanının sönmesi-ne kat'iyyen taraftar değillerdi.

Eğer, masonlardan biri yanılıp ta Alemdara:

— Şu, yeniçeri ocağını lâğvede-lim..

Demiş olsaydı, muhakkak kelle-sini keserdi. Hattâ, bu adam çok yakını olan Ramiz efendi dahi ol-sa öldürürdü.

Yani, Alemdar ve maiyeti tama-mile bektâşiyen ocağına bağlı Boş-nak ve Arnavutlardı. Esasen, o de-virde bektâşiyen ocağını yani ye-niçeri ocağını Arnavutlar ve Boş-naklar tutuyordu.

Yeniçeri ocağının o, eski hırıs-tiyan devşirme tarzı ortadan kalk-mıştı. Ocağı Müslüman olmuş Ar-navutlar ve Boşnaklar elde etmiş-lerdi.

Şurası kayde değerken, Üçüncü Selim zamanında bektâşiyen oca-ğı ile masonların çarpışması ve, is-lâhat, Nizamı cedit cereyanları Fransa inkılabının vücude getirdi-ği tesirlerden ibarettir.

Fransız inkılabı Balkanlarda tahtı idaremiş bulunan milletle-re hürriyet havası verdiğ gibi Os-manlı hükümeti de içinden körük-lüyordu.

Zaten, Fransa inkılabının feve-ranı ve, demokrasiye ve lâikliğe gitmesi masonların inkılâbından başka bir şey değildi.

Masonluk, demokrasiyi vücude getirerek, her devletin sinesinde bulunan riayaya hak ve müsavat vermeğe çalışıyordu. Katolik ve, din otoritesini ortadan kaldırmak istiyordu.

Bu, fikirler tâ, köklerine doğru gidilirse siyonizminin hristiyanlı-ğın elinden yakasını kurtarmak i-çin ortaya atılan bir tezdi.

(Daha var)

DENİZ NAKLIYATI

(Baş 1 inci sayfa)

re hakiki ve hükmî şahıslara ait Türk bayrağını taşıyan 150 tonluta ve daha yukarı haciminde olan bütün makineli teknelerin dahil ve hariçte sularında sevk ve tanzimi işi Münakalat Vekâletine bırakılmaktadır.

Münakalat Vekâletinde bir komisyon teşekkül edecek, bütün eşhas ve resmi daireler nakliyat için bu komisyona müracaat edeceklerdir. Bu teknelerin sahipleri de Türk Armatörler Birliğine girecek ve bu suretle tek teşekkül halinde komisyonun emrine amade bulunduklardır. Komisyon, işgöre icap eden nakil vasıtasını seçecektir. Eşya ve ham madde nakliyatı için gemilere ayrı ayrı yevmiye usulile ücret tayin eden bir liste hazırlanmıştır. Fiyatlar bu listeyi tecavüz edemeyecektir.

Böylece hükümet eşya fiyatlarında ve dolaşısıyla müstehlikin istira kabiliyeti üzerinde mühim tesirler yapan navlunların yükselmesine meydan vermemek için işi ele almış bulunmaktadır. Bu kararın her nevi eşya fiyatlarının lüzumsuz yere yükselmemesinde âmil olacağı muhakkaktır.

İKİNCİ KARARNAME

İkinci Koordinasyon heyeti kararı da ellerinde linyit madeni arama ruhsatnamesi olup da madeni bulmuş, henüz resmi muamelesini tekmim etmemiş olanların muayyen şartlar altında şimdiki kadar azami had olan iki bin tondan fazla istihsalde bulunmalarına İktisat Vekâletince müsaade edilebileceğine dairdir. Bu karar da maden istihsalatını artırmak gayesine matuftur.

Almanya Yunanistan'a taarruza hazırlanıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

yanla mücadelede tutuşmuş olması dolayısıyla iki cepheye harbetmek mecburiyetinde kalacak olan Yunanistan'dır.

Diğer taraftan Almanyanın Yunanistan'a karşı pek yakında taarruza geçeceğini gösteren alâmetler de belirimiye başlamıştır. Çünkü gazetelelerde Berlin'den gelen bazı haberler, Almanyanın vakit kaybetmeden siyasi taarruza geçtiğini göstermektedir. Hepsini yarı resmi kaynaklardan bildirilen bu haberlerden biri 'Almanyanın, İtalyan, Yunan ihtilâfında güya bir sulh tavassutu yaptığı hakkında cenebi memleketlerde çıkarılan sayılar' tekiş ediyor. İkincisi, bu tekişli itimam eden ve Alman askeri taarruzuna tekaddüm eden siyasi taarruzunun başladığını gösteren şu yarı resmi tebliğdir:

'Almanya ile Yunanistan arasında ki münasebetler bu aşamaya yabacı matbuat mahfellerinde münakaşaya mevzu teşkil etmiştir. Almanlar, iki memleket arasında evvelce olduğu gibi diplomatik münasebetler mevcut bulunduguna dikkati çekmişlerdir. Bununla beraber Yunanistan, İngilizlerin menfaatleri için bir ileri karakol vazifesi görmeğe bağlanıncıdanberi iyi kolimesile tavsif edilemez.'

Almanya, bu çifte çifte yarı resmi tebliğlerle demek istiyor ki henüz Yunanistanı tazyike başlamak amma Yunanistanla münasebetlerimiz iyi değildir.

Hele Alman ordusu, bir kere, Bulgaristana adamakıllı yerleşsin, yığınaklarını yapsın, cephaneye ve malzemelerini getirsin, sağa sola karşı emniyet perdeleri tesis etsin, ondan sonra sinir harbini ve siyasi taarruza şiddetlendirmek, arkasından da orularda, 'istikamet Selânik marş marş' emrini vermek güç bir iş değildir.

Abidin DAVER

Hitlerin mesajı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Dill'e yapılan konuşmalar esnasında tayin edildiğini ve değişimeceğini temin ediyorlar.

HİTLERİN MESAJINDA NELER VARMISIN

Nevyork 5 (A.A.) — Müstakıl Fransız ajansının Nevvork muhabiri Per-tinaks diyor ki:

Hitler, Türkiye Reisicümhuru İnönüye gönderdiği mektupta Türkiye'nin bütanlığını istemistir. Öyle bir bitarafuk ki, Türk - İngiliz ittifakının sebibi tazammun edecek. Bunun sebebi ise Türk ordusunun çok kuvvetli müdafaa hatlarında yer almış olmasıdır.

Fakat Yugoslav Naibi Prens Pol'e karşı başka bir yol takip etmektedir. Mücadeleye muktedir olmayan ve bitaraflığını kabulünü isteyen Yugoslavya hakkında ise Hitlerin metalbatı çok daha ileri gitmektedir. Hitler Yugoslavyayı yeni nizama girmesi için gelip üçü pakta imza etmesi için tazyik ediyor. Hitler İstiyor ki 27 Eylül tarihli pakta Macaristan, Romanya ve Bulgaristan'dan sonra Yugoslavyada da bulnak etsin.

Prens Pol, Alman ordusuna Selânik yolu olan Vardar vadisini de açmak istemiyor. Prens Pol, topraklarının tamamlığı bir kere ihlâl edildi mi, bu nun pek feci âkabetler doğurmasından korkmaktadır.

Türkiye İş Bankası A. Ş. den:

Bankamız İstanbul, Galata, Beyoğlu gubelerinde Kadıköy, Üsküdar ve Beyazıt ajanslarımızın gışelerinin 10 Mart Pazartesi gününden itibaren aşağıdaki saatlerde açık buluncacığını muhterem müşterilerimize arz ederiz.

Hergün 9.30-12 13.30-16
Cumartesi günleri 9.30-11.30

Bulgaristanda

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

diyen cenuba doğru malzeme taşınmakta Messerschmitt 110 lar da cenup Bulgaristanındaki yeni üslerine yerleşmektedirler.

Bulgar siyasetini takbih eden Sovyet beyanatı Sofyada negredimemiştir. Fakat Bulgar komünistleri bu beyanatın metnini ihtiva eden kâğıdılar süratle tevzi etmektedirler. Hâdiseler zuhuruna mâni olmak üzere hafta tatilinde bir çok komünistler hapse atılmıştır. Sofya hapishaneleri şimdi huncahıç doludur.

Bulgaristanı kateden Alman kamyonları hava hücumlarına karşı maskelemişlerdir.

Köyer halkı sakit bir halde Alman kütâhların gelişine bakıyorlar. Köylüler, Alman kütâhların mevduiyetile yiyeceklerinin azalacağını ve harp tehlikesinin çoğalacağını anlamaktadırlar. Memlekette hasıl olan yes İngilterenin münasebetlerini katetmesinde daha ziyade artacaktır.

Vilyet şehirlerine yerleşen Alman polis memurları cenuba doğru seyrü seferi tanzim etmektedir. Gessapo merkezini Sofyada kurmuştur.

Dün Belgrad hareket ettigim zaman Alman demiryolu memurları Sofya garında horozlanarak gezinıyorlardı. Sofyadaki resmi binaların etrafında kum torbalarının konulmasına başandığını gördüm. Orta halli Bulgar, Alman işgaline nefrette bakmakta ve Alman propagandası kendisine bir şey ifade etmemektedir. Zannedildiğine göre Sovyet beyanatının metnini ihtiva eden kâğıdılar tevzi küçük bir mikyasta mümkün olacaktır. Zira komünistlerin ekserisi tevki edimştir. Bir çok yabancılar Bulgaristan'dan ayrılmağa teşebbüsündedirler.

POPOF İSTİFA EDECEK Mİ?

Londra 5 (A.A.) — B. B. C. İlmada lâyık membalardan gelen haberlere göre, Bulgaristanda Alman askerlerle Bulgar halkı arasında arbedeler oluşuyor. Bazı mıntakalarda karışıklıklar çıkmıştır.

Ajans haberlerine göre Bulgar hariciye nazırı Popof'un yakında istifa etmesi beklenmektedir. Başvekil Filof hariciye nezaretini de üzerine alacaktır.

BELÇİKA, POLONYA VE HOLANDA DİPLOMATLARI AYRILIYOR

Sofya 5 (A.A.) — Havas: Bulgar hariciye nazırı bu sabah Belçika, Polonya elçileri Hollanda maslahatgüzarına vazifelerinin nihayet bulundugunu ve son günlerde tehdid eden vaziyet dolayısıyla memleketi terk etmek üzere hazırlanmalarını bildirmiştir.

İSGAL SAHASINDAN AYRILMAK İSTİYEN MÜTECİLER

Belgrad 5 (A.A.) — Havas: Bulgaristan'da Almanlar tarafından işgal edilen mıntakalarda bir çok müteciler memleketi terk etmek üzere hazırlanıyorlar. Müteaddit işi Çek ve Polonya diplomatlarla bir çok Belçikalı, Hollandalı, Romanyalı ve Norveçliler Yunanistan veya Türkiye'ye geymek için müsaade istemistlerdir. Bir çok İngiliz ve Beyaz Ruslar Selânik ve İstanbul'a gitmek üzere hazırlanıyorlar.

BULGARİSTANDAN BEKLENEN FEDAKARLIK

Berlin 5 (A.A.) — (D. N. B.): İngiliz propagandası Almanların emri üzerine Bulgaristan abalisinin angarya işleri için seferber edildiğini iddia etmektedir.

Bulgaristanda amme işleri için mecburi hizmetin daha 1920 senesinde kabul edilmiş olduğu hatırlanmaktadır.

Alman mahfelleri üçü pakta dahil milletlerin müsterek davaları uğrunda yani Avrupada yeni nizamnı tesisi için Bulgaristanın millî kuvvetlerini pek ilâ seferber edebileceği mütaleesındadır.

Sovyetlerin takbihi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

İngiliz basınının mevzuubahs ettiği başlıca noktalar:

Rus tebliğinin heyecanlı inkişaf gösterilebileceğine dair Belgrad'daki mütalealar ve Rus - İngiliz münasebetlerinin iyileşeceği hakındaki Finlandiya mülâhazaları çok mühimdir. Çünkü Finlandiyada Rus nüfuzu kuvvetlidir. Ve esasen dü nakşam Londradaki Sovyet mahfelleri de aynı mütalealarda bulunuyorlar.

Daily Telegraph gazetesinin Belgrad muhabiri diyor ki:

Alman ve Bulgar kütâhları Yunan hududunda mevzi almışlardır. Mihverden gelen haberlere bakılırsa, Türk hududunda Bulgar kütâhların da başka kütâhlar yoktur. Türkiye bir emniyet havası içinde uyutmak teşebbüsü aşikârdır.

Arnavutlukta

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

mişlerdir. 5 İtalyan subayı ile 160 İtalyan esiri aldık. Külliye harp malzemesi iğtinam ettik. Bunların arasında bir çok otomatik silahlar, tanklara karşı kullanılan üç top üç tayyare dafi topu ve mühimmat bulunmaktadır.

Atina, 5 (A.A.) — Yunanistan'da İngiliz kuvvetlerinden bugün tebliğ edilmiştir.

İngiliz bombardıman tayyareleri, Haymara açıklarında düşmanın harp gemilerine taarruz etmişlerdir.

Bombardıman tayyarelerine refakat eden Hurricane ve Gladiator tipindeki avcı tayyareleri C-42 ve G-50 tipindeki İtalyan avcı tayyarelerine tesadüf etmişlerdir. Vukua gelen muharebede 9 İtalyan tayyaresi düşürülmüş ve bazıları da hasara uğratılmıştır.

Atina, 5 (A.A.) — Atina ajansından:

Kathimerini gazetesi yazıyor: Yunanistan, son İtalyan neferi Arnavutluğu terk edinceye kadar harp etmeğe karar vermiştir. Yunanistan, yenmeğe veya öldürmeğe azmetmiştir. Mütecavizin 28 Teşri-nevvel 1940 sabahında ihdas etmiş olduğu vaziyetin başka bir hal suretine tahammülü yoktur. Yenmek veya öldürmek.

Lofeten adaları

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

miler 40.000 tonluktur ve temin edilmesine göre 16 pusluk topraklar tehciz edilecektir. Bu zihlilardan ikisi 1943 de, ikisi de 1944 de hizmete girecektir. Bunlardan biri impeccable diğeri de indetifigable'dir.

Amerikanın inşa edilmekte veya inşası tasavvur edilmekte bulunan zihlilerin gelişine, bunların sayısı 17 den aşağı değildir ve bu zihlilerden bazılarının 52 bin tonluta olacağı temin edilmektedir.

BAHRİYE NAZIRININ NUTKU

Londra, 5 (A.A.) — Bahriye nazırı Alexander bugün bahriye bütçesini Avam kamarasına verirken bir nutuk söylemiş ve bir saat süren bu nutukta geçen seneki hâdiseleri gözden geçirmiştir.

Anı Tesir

Kendinize beyhude yere eziyet ediyorsunuz

NEVROZIN

varken ıstırap çekilir mi?

Baş, Diş, Nezle, Grip

ve üşütmekten mütevellit bütün ağrı, sızı, sancılarla nezle, romatizmaya karşı

NEVROZIN

kaşelerini alınız.

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 1-3-941 Vaziyeti

Aktif		Lira	Pasif	Lira
Kam:			Beynâh	
Altın: Safi kilogram	72.603.019	102.121.954.21	İhtiyat Akademi:	
Banknot		6.597.966.50	Adi ve fevkalâde	6.188.066.15
Ufaklık		2.281.021.85	Husul	6.000.000.—
		111.000.942.56		12.188.066.15
Dahildeki Muhabirler:			Tedavildeki Bankalar:	
Türk Lirası		283.396.14	Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563.—
		283.396.14	Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi kanun Hazine tarafından vâki tediyat	20.149.137.—
Haricdeki Muhabirler:			Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	133.599.426.—
Altın: Safi kilogram	5.248.822	7.382.887.54	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavile vazedilen	17.000.000.—
Altına tahvil: kâbil serbest dövizler			Reeskont mukabil ilâveten tedavile vazedilen	250.000.000.—
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri		36.165.056.88	Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabil 3902 No.lu kanun mucibince ilâveten tedavile vazedilen	32.000.000.—
		43.547.944.42		437.599.426.—
Hazine Tahvilleri:			MEVDUAT:	
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563.—	Türk Lirası:	
Kanunun 6-8 ci maddelerine tevfi kanun Hazine tarafından vâki tediyat		20.149.137.—	Altın: Safi kilogram	876.809.—
		138.599.426.—		1.233.302.56
Senedat Cürdânı:			3850 No. lu kanuna göre Hazineye açılan avans mukabil tevdi olunan altınlar:	
Ticari Senetler		268.313.757.99	Safi kilogram	55.541.930
Esham ve tahvilât cürdânı:				78.124.167.90
Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (İhtibar kıymetle)		45.831.456.93		78.124.167.90
		7.926.806.54		
Avanslar:			Döviz Tahhüdâtı:	
Altın ve döviz üzerine avans		8.943.774	Altına tahvil kâbil dövizler	
Tahvilât üzerine avans		7.808.722.—	Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri	20.133.223.05
Hazineye kısa vadeli avans		2.195.000.—		116.046.674.05
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		114.584.926.75		
Hissedarlar		4.500.000.—		
Muhtelif		7.603.747.60		
Yekûn		752.204.870.67	Yekûn	
1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:			Tevfikatı haddi % 4 Altın üzerine avans % 3	

Maliye Vekâletinden

Dantelsiz bir kuruluşların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Dantelsiz bir kuruluşların yerine dantelli bir kuruluşlar darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan dantelsiz bir kuruluşların 31 Mart 941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaşmıştır.

Dantelsiz bir kuruluşlar 1 Nisan 941 tarihinden itibaren artık tedavül etmeyecek ve bu tarihten itibaren ancak bir sene müddetle yalnız mal sandıklarile Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerine ve Cumhuriyet Merkez Bankası şubesi bulunmayan yerlerde Ziraat Bankası şubelerine kabul edilebilecektir.

Elfinde dantelsiz bir kuruluş bulunanların bunları mal sandıklarile Cumhuriyet Merkez ve Ziraat Bankaları şubelerine tedvil ettirmeleri ilân olunur.

(9035 - 12523)

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN

Kerestecilerde kâim merkez hâlindeki kavun karpuz sergileri yanında bulunan açu dükkânı bir sene müddetle kiraya verilmeğe üzere açık arttırma ve konulmuştur. Yıllık kira bedel muhemeni 720 lira ve ilk teminat mikarı 54 liradır. Sırtname Zabıt ve Muamele Müdürlüğü kaleminden görülebilmektedir. İhale 13/3/941 Perşembe günü saat 14 de Daimi Encüme yapılabilmektedir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarla ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (1463)

Tahmin	İlk teminatı	bed.
13,20	0,99	Fatihte Şeyhresmi mahallesinin Başmüezzin sokağında 94 üncü adada 2,64 metre murabbaı sahali arsa.
180,00	12,80	Aksaray yangın yerinde İnebey mahallesinin Tiryaki Ha-sarıpasa sokağında 64 üncü adada 20 metre murabbaı sahali arsa.
93,00	6,98	Aksaray yangın yerinde İnebey mahallesinin Koçbey sokağında 64 üncü adada 37/20 metre murabbaı sahali arsa.
160,00	12,00	Fatih yangın yerinde Şeyhresmi mahallesinin Yavuzselim sokağında 92 inci adada 8/1 numaralı ve 42, 24 metre murabbaı sahali arsa.
500,40	37,53	Fatih yangın yerinde Hasanhalife mahallesinin Çalpa so-kağında 99 uncu adada 100,80 metre murabbaı sahali arsa.
400,00	30,00	Fatihte Hüsambey mahallesinin Gemiciiler sokağında 67 nci adada 18 numaralı ve 68 metre murabbaı sahali arsa.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat mikarları yukarıda yazılı arsalar satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırma konulmuştur. Sırtname Zabıt ve Muamele Müdürlüğü kaleminden görülebilmektedir. İhale 21/3/941 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarla ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmalarıdır. (1724)

Erenköyünde Kozyatağında Teke sokakında mukim İken hâlen İkametgâhları meçhul bulunan Musa Kâzım oğlu Ali Haydar vereseşi eşi Raziye ve oçukları Servet, Naci ve İsmet.

6 - Mart - 1941 - PERŞEMBE

Program ve saat ayarı. 8.00

Ajans haberleri. 8.03

Müzik: Hafif program (Pl.) 8.18

Ev kadını: (Balık yemekleri.) 8.45

Program ve saat ayarı. 12.30

Müzik: Fasil Hey'eti 12.33

Ajans haberleri. 13.05

Müzik: Fasil hey'eti devamı 13.05

Müzik: Karışık program (Pl.) 13.20

Program ve saat ayarı. 18.00

Müzik: Radyo Caz orkestrası 18.03

Müzik: Beraber ve tek şarkılar 18.40

Konuşma (Röportajlar) 19.15

Saat ayarı ve ajans haberleri. 19.30

Müzik: Radyo incesaz hey. 19.45

Radyo gazetesi. 20.15

Müzik: Akordeon soloları. 20.45

Müzik: Dinleyici istekleri. 21.00

Konuşma (Sihhat saati.) 21.30

Müzik: Radyo orkestrası. 21.45

Saat ayarı, ajans haberleri. 22.30

Müzik: Cazband (Pl.) 22.45

Yarınki program ve kapanış 23.25

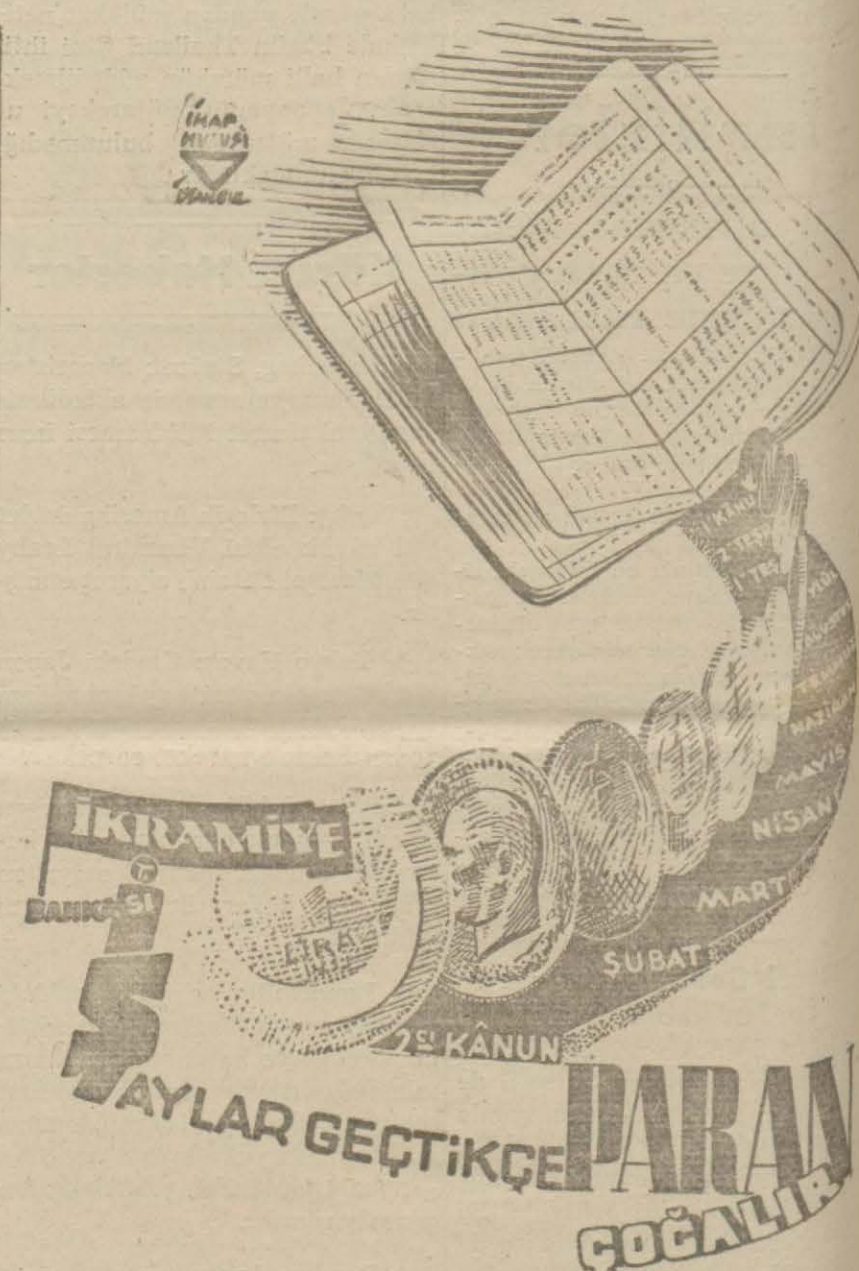
Sahibi: E. İZZET, Neşriyat

Direktörü: Cevdet Karabilgin

Basıldığı yer: «Son Telgraf»

Matbaası

nacağımız ve hakikate muhalif beyan-
da bulunursanız hapisle cezalandırıl-
acağımız borç ödemeniz veya itiraz olu-
mazsa cebri icraya devam olacağımı
natik ödeme emri makamına kâim ol-
mak üzere ilân olunur. (3392)

1941 İkramiyeleri

T. İş Bankası	1941 Küçük	Tasarruf hesapları	İkramiye Plânı
1 adet 2000 Liralık = 2000.— Lira	3 > 1000 > = 3000.—	2 > 750 > = 1500.—	4 > 500 > = 2000.—
8 > 250 > = 2000.—	35 > 100 > = 3500.—	80 > 50 > = 4000.—	300 > 20 > = 6000.—

Kesideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağus-tos, 3 İkinitegrin tarihlerinde ya-pılır.

Kuleli Askerî Lisesi Müdürlüğünden:

Kuleli Askerî Lisesine girmeye istekli olup da tasarlarda şubelere, İstan-bulda da doğrudan mektebe müracaat etmiş olanlardan sınıflarında döşenmiş, bütün girmiş şartlarını hâiz bulunan ve aynı zamanda giriş evrakını tekemmül ettirmiş olan isteklilerin imtihanları yapılmak üzere 7/Mart/1941 Cuma günü saat 9 da Kuleli Lisesinde bulunmaları ve bu tarihte bulunmayanların haklarını kaybedecekleri ilân olunur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

1 — Mevcut nimune mucibince «500» kilo büyük «500» kg. küçük boy ceme an «1000» kg. mühür kurşunu açık eksiltilme usulile satın alınacaktır.

2 — Muhammed bedell «610» lira, muvakkat teminatı «45, 75» liradır.

3 — Eksiltilme 13/3/941 Perşembe günü saat 16 da Kabataşta Levazım Mubayaaat şubesindeki alım komisyonusunda yapılacaktır.

4 — Nümune sözü geçen şubeden parasy alınabilir.

5 — İsteklilerin eksiltilme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvence paraları birlikte mezkûr komisyona müracaatları. «1730»